

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul justiției

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale și schimbări preconizate

1. Institutul Național al Magistraturii este instituția publică cu personalitate juridică, aflată în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii, care realizează formarea inițială a judecătorilor și procurorilor, formarea profesională continuă a judecătorilor și procurorilor în funcție, precum și formarea formatorilor, în condițiile legii. Formarea profesională continuă a judecătorilor și procurorilor este o componentă de bază în cadrul strategiei de reformă a sistemului judiciar și se realizează prin organizarea de seminarii cu durată cuprinsă între 2 și 5 zile. **Această activitate este finanțată integral de la bugetul de stat.** Seminarile prin care se realizează formarea continuă a judecătorilor și procurorilor se organizează în centrele de pregătire a magistraților. Aceste centre sunt prevăzute cu spații de cazare și, totodată, permit asigurarea hranei pentru participanții la activitățile de formare.

Întrucât activitatea de formare profesională continuă a magistraților realizată de Institutul Național al Magistraturii, conform legii, se desfășoară cu greutate din cauza lipsei unor prevederi care să reglementeze aspectele legale referitoare la suportarea de către INM a cheltuielilor ocazionate de cazarea și masa judecătorilor, procurorilor, auditorilor și personalului de instruire care participa la seminarile de formare profesională, se impune modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul celor menționate.

În considerarea aspectelor semnalate mai sus, apreciem că se impune introducerea în lege a unei prevederi care să reglementeze aspectele legale referitoare la suportarea de către Institutul Național al Magistraturii a cheltuielilor ocazionate de cazarea și masa judecătorilor, procurorilor, auditorilor și personalului de instruire care participa la seminarile organizate condițiile legii, precum și introducerea unor prevederi necesare pentru desfășurarea formării continue descentralizate.

Odată cu modificare legislativă din septembrie 2004, bugetele Institutului Național al Magistraturii (din care sunt suportate cheltuielile de cazare și masă ale participanților la formare continuă) și Ministerul Justiției (de unde se suportă cheltuielile de delegare) au fost separate. În plus, deși, anual, prin bugetul Institutului Național al Magistraturii sunt alocate sumele necesare suportării cheltuielilor legate de formare continuă, nu există o prevedere legală expresă pentru efectuarea acestor cheltuieli. Este, astfel, necesară reglementarea posibilității efectuării acestor cheltuieli.

Regulile indicate ar trebui să vizeze exclusiv formarea prin Institutul Național al Magistraturii (nu și cea locală sau individuală) și doar acele acțiuni de formare care sunt finanțate integral din bugetul Institutului Național al Magistraturii (nu și cele finanțate de parteneri ai INM).

Soluția propusă nu face decât să consacre legislativ reguli care au fost aplicate în fapt, nepresupunând nicio creștere a cheltuielilor bugetare.

Întrucât masa și cazarea participanților la activitatea de formare continuă este asigurată de Institutul Național al Magistraturii, considerăm că nu se mai impune acordarea diurnei prevăzute de Ordonanța de urgență nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, diurna este destinată cheltuielilor pentru masă.

Începând cu anul 2005 formarea continuă realizată de curțile de apel și parchetele de pe lângă curțile de apel, la nivel descentralizat a luat amploare. Luând în considerare acest aspect, precum și faptul că dezvoltarea activității de formare continuă descentralizată este serios afectată de inexistența unor prevederi legale care să reglementeze aspectele bugetare, considerăm că se impune o reglementare expresă a modalității de suportare a costurilor implicate de această modalitate de formare, respectiv din bugetele curților de apel și parchetelor de pe lângă curțile de apel. În plus, soluția se impune având în vedere prevederile art. 38 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora *în cadrul fiecărei curți de apel și în cadrul fiecărui parchet de pe lângă curtea de apel se organizează periodic activități de formare profesională continuă*, precum și art. 44 și 93 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările și completările ulterioare potrivit cărora președinții curților de apel, respectiv procurorii generali ai parchetelor de pe lângă curțile de apel sunt ordonatori secundari de credite.

De asemenea, precizăm că, în prezent, Institutul Național al Magistraturii însumează datorii neonorate încă din luna mai 2008, în sumă totală de 1.118.555,17 lei. Prin urmare, învederăm faptul că în contextul în care formarea profesională a judecătorilor și procurorilor, reprezintă o prioritate, în lipsa asigurării sumelor necesare desfășurării activității de formare continuă, Institutul Național al Magistraturii este nevoit să sisteze atât orice activitate de formare continuă, cât și procedura de elaborare și aprobare a Programului de Formare continuă la nivel centralizat, precum și a Programului de formare Continuă la nivel Descentralizat aferente anului 2009, ceea ce va conduce la imposibilitatea îndeplinirii obligațiilor de formare profesională în conformitate cu angajamentele României, asumate ca membru al Uniunii Europene.

2. Art.19 alin.(2) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede că „auditorii de justiție care au promovat examenul prevăzut la alin. (1) vor fi numiți, potrivit legii, de regulă, în funcțiile pentru care au optat după primul an de cursuri în cadrul Institutului Național al Magistraturii.” Potrivit art.16 alin.(1) și (3) din actul normativ menționat „cursanții Institutului Național al Magistraturii au calitatea de auditori de justiție. Durata cursurilor de formare profesională a auditorilor de justiție este de 2 ani. După primul an de cursuri, auditorii de justiție optează, în ordinea mediilor și în raport cu numărul posturilor, pentru funcția de judecător sau procuror.”

Având în vedere textele de lege menționate, precum și faptul că în Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu se prevede expres când încetează calitatea de auditor de justiție a persoanelor care urmează cursurile Institutului Național al Magistraturii, prin proiect se propune ca în perioada dintre data promovării examenului de absolvire și data numirii în funcția de judecător sau procuror stagiar, absolvenții Institutului Național al Magistraturii care au promovat examenul de absolvire își păstrează calitatea de auditor de justiție.

3. De asemenea, în vederea îmbunătățirii calității actului de justiție, prin stabilirea unei politici privind resursele umane în cadrul sistemului judiciar, se propune adoptarea unor măsuri legislative care să conducă la responsabilizarea absolvenților Școlii Naționale de Grefieri, care imediat după încadrare, solicită transferul în cadrul altor instanțe sau parchete, făcând,

practic imposibilă, continuarea formării profesionale sub îndrumarea judecătorului sau procurorului desemnat de conducătorul instanței judecătorești, respectiv al parchetului de pe lângă aceasta, în cadrul cărora a fost încadrat.

Art.23 din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, cu modificările și completările ulterioare, prevede că „absolvenții cu atestat ai Școlii Naționale de Grefieri vor fi repartizați, în ordinea medilor de absolvire, pe posturile vacante de la instanțele judecătorești și parchetele de pe lângă acestea sau, după caz, la Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori la Direcției Naționale Anticorupție, pentru care au susținut concursul de admitere. „

Art.27 alin.(1) din actul normativ menționat prevede că „absolvenții Școlii Naționale de Grefieri au obligația de a rămâne 5 ani în cadrul instituțiilor autorității judecătorești.”

De asemenea, potrivit art. 55 alin.(1) și art.56 alin.(1) din lege, „în cazul în care o instanță judecătorească sau un parchet nu poate funcționa normal datorită lipsei temporare a unor categorii de personal auxiliar de specialitate, a existenței de posturi vacante ori a altor asemenea cauze, președintele curții de apel sau procurorul general al parchetului de pe lângă această instanță, la propunerea conducătorului instanței ori al parchetului de pe lângă aceasta, poate delega personal auxiliar de specialitate din circumscripția teritorială a aceleiași curți de apel sau a aceluiași parchet de pe lângă această instanță. Președintele curții de apel sau, după caz, procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, cu avizul conducătorului instanței judecătorești ori al parchetului de pe lângă aceasta, poate dispune detașarea personalului auxiliar de specialitate în cadrul altor instanțe judecătorești sau parchete de pe lângă acestea, în cadrul Ministerului Justiției, Consiliului Superior al Magistraturii ori al unităților subordonate acestora sau al celor aflate în coordonarea acestora.”

Având în vedere dispozițiile legale menționate, apare ca necesară crearea unor condiții optime pentru această categorie de personal, îndeplinirea corectă a sarcinilor care le revin având un impact direct asupra bunei desfășurări a întregii activități a instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea. Pentru a înlătura dificultățile cu care se confruntă personalul auxiliar de specialitate în situația în care este încadrat în cadrul unei instanțe judecătorești sau parchet de pe lângă aceasta, ce își are sediul într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul, fiind obligat să își achite din veniturile

propriii chiria aferentă unei locuințe, chiria ce depășește, în majoritatea cazurilor, jumătate din salariu, apreciem că este necesară reglementarea dreptului la decontarea contravalorii chiriei lunare sau la decontarea cheltuielilor de transport între localitatea în care își au domiciliul sau reședința și localitatea unde se află sediul unității.

4. Prin proiect se instituie cadru legal pentru plata grefierilor, membri ai unor comisii de examinare, de soluționare a contestațiilor ori de organizare a unor examene sau concursuri. În prezent se utilizează, în mod eronat, prevederile art.30¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției.

5. Având în vedere constatarea faptului că personalul auxiliar de specialitate și personal conex al instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea, reprezintă singurele categorii profesionale din sistemul justiției care nu au dreptul la contestarea drepturilor salariale, prin proiect se propune reglementarea acestui drept, astfel încât, personalul menționat, nemulțumit de modul de stabilire a drepturilor salariale, să poată face contestație, în termen de 15 zile de la data comunicării, la colegiul de conducere al curții de apel sau, după caz, al parchetului de pe lângă aceasta, în a cărei circumscripție teritorială își desfășoară activitatea persoana în cauză, al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și al Direcției Naționale Anticorupție ori, după caz, la Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție. Contestațiile se soluționează în termen de cel mult 30 de zile.

6. Prezența în componența comisiilor de disciplină a membrilor aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii, pune în discuție imparțialitatea acestora, având în vedere că își păstrează în continuare calitatea de membri ai secțiilor care îndeplinesc rolul instanțelor de judecată. Chiar dacă judecătorul sau procurorul care asigură componența comisiei de disciplină nu participă la judecarea acțiunilor disciplinare, afectează aparența de imparțialitate care constituie o garanție esențială pentru existența unui proces echitabil. În cazul acțiunii disciplinare exercitate de comisiile de disciplină ale Consiliului Superior al Magistraturii, din care fac parte și câte un membru al Consiliului, se creează o confuzie între funcția de anchetă exercitată de aceștia și funcția de judecată exercitată de secțiile

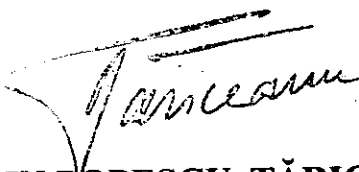
	Consiliului din care fac parte, competente să judece abaterile disciplinare comise de judecători, respectiv de procurori. Având în vedere cele menționate, se impune modificarea art. 45 din Legea nr.317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul eliminării din componența comisiilor de disciplină a membrilor aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii.	
2. Alte informații	Nu este cazul.	
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ		
1. Impactul macroeconomic	Nu există.	
2. Impactul asupra mediului afaceri	Nu există.	
3. Impactul social	Impactul social va fi numai asupra destinatarilor proiectului – judecătorii, procurorii și personalul auxiliar din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, precum și din cadrul altor unități din sistemul justiției.	
4. Impactul asupra mediului	Nu există.	
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)		
Nu există.		
Secțiunea a 5 –a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare		
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Actul normativ nu se referă la acest subiect	
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Actul normativ nu se referă la acest subiect	
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Actul normativ nu se referă la acest subiect	
4. Evaluarea conformității:	Actul normativ nu se referă la acest subiect	
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Gradul de conformitate (se conformează/nu se conformează)	Comentarii

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Actul normativ nu se referă la acest subiect
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	În temeiul articolului 6 din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, Ministerul Justiției a adus la cunoștința publicului textul proiectului, actul normativ fiind publicat pe site – ul Ministerului Justiției – www.just.ro .
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Judecătorii, procurorii și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea sunt direct interesați de aplicarea dispozițiilor proiectului.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Proiectul a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 1530/28.11.2008.

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Nu este cazul.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Actul normativ nu se referă la acest subiect

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul justiției, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tăriceanu', is written over a faint, stylized graphic element that resembles a large, thin 'V' or a stylized letter 'C'.

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU